

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XII. Quantæ vtilitatis & perfectionis sit, orationem huic exercitio de conformanda voluntate nostra cum diuina applicare & esse nobis in eo ad particularia descendendum, donec ad tertium ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

xisti, ut pro me te totum in immanissimum carnificum manus tradideris, ut quidquid allubaret, id in te illi exercearent, (Iesum vero tradidit voluntati eorum.) Parum igitur ego praestitero, si totum me tradam in manus, non crudelis & sanguinaria, sed tam benignas ac beneficias, quales sunt tuæ, ut de me facias quodcumque placuerit: certus quippe sum, id mihi futurum cum melius, tum conuenientius.

Ineamus ergo pactum hoc, quod cum S. Catharina Senensi Christus Iesus alias init. Inter alia enim deliciosi amoris ac benevolentiae intimæ signa, quibus sanctam illam praæuenit, non postremum fuit illud, quo illi quadam tempore apertus dixit, *Filia cogita su de me, & ego cogitabo continentem te, tuique curam geram.* O quam bonum id pactum & sponsio est, quam optabilis in amore reciprocat! Quam id animabus nostris utile ac fructuolum foret! Porro hac cum uno quoque nostrum conditione Dominus stipulariamat: nimirum, obliuiscere tui, & tua consilia ac destinata sequi define: quanto vero magis tui ipsius obliuisceris, ad Dei recordandum, eique confendum, tanto ipse magis de te erit sollicitus. Quis ergo hanc tam favorabilem & deliciosam conditionem non admittat? utpote quæ eadem prorsus est cum ea, quam se cum sponso suo amans illa ponsa iniisse ait, *Ego dilecto meo, & ad me conuersio eius.*

CAPUT XII.

Quanta utilitatis & perfectionis sit orationem huic exercitio de conformanda voluntate nostra cum divina applicare; & esse nobis in eo ad particularia descendendum, donec ad tertium conformitatis gradum perueniamus.

JOANNES Ruisbrochus vir tum do-
cissimus, tum vita spiritualis magister ^{In fine spe-}
egregius, referit sanctam quandam virgi-
nem, dum orationis sua rationem con-
fessario & patri spirituali, qui haud dubie
magnus Dei seruus, oratio nique dedi-
tissimus esse debebat, redderet, & ab eo
in spiritu edoceti vellet, dixisse, se in ora-
tione tantum circa vitam & passionem
Domini nostri Iesu Christi solitâ versari,
& ex ea se primo cognitione cum sui, tum
victiorum ac passionum suarum, deinde
dolorem & compassionem de doloribus
ac tormentis Iesu Christi haurire con-
sueuisse. Intulit confessarius, bonum
quidem id esse; sed fieri posse ut exigua
cum virtute hanc compassionem quis &
teneriore affectum è Dominica passio-
ne hauriat, sicuti etiam homo quilibet è
solo amore & affectu naturali, quo ami-
cum suum prosequitur, illius laboribus,
malis & æruminis compati potest. Pe-
tit deinde virgo, num, quando quis
quotidie peccata sua plangit, vera easfu-
tura deuotio sit? Respondit confessarius,
Bonum quidem id est, az non propterea
optimum & excellentissimum: quia quid-
quid malum est, naturaliter amaritudine
& dolorem quandam causatur. Rursus
illa percunclatur, Num ea vera futura sit
deuotio, si quis penas inferni, & beato-
rum gloriam assidue recognitet? Retulit,
Neid quidem eminentissimum ac perfe-
ctissimum est; quia natura ipsa per se
quidquid affligit & cruciat, abhorret ac
fugit; amat vero & querit, quod eam de-
lecat & gloriâ causatur: perinde vti, dum
quis ciuitatem deliciarum ac voluptatibus
abundantem illi depingeret, statim erga
eam ipsa desiderio ferretur. His auditis
cum virgo sancta contristaretur & dole-
ret, quod nesciret, quanam potissimum
re se in oratione exerceret, qua præ
aliis Deo posset esse grata; non multo
post pulcher quidam puellas spectan-
dum ei se dedit: cui cum ipsa mœ-
ritatis sui causam narraret, diceretque
neminem sibi consolationem adferre
posse

posse videri, respondit puer, Ne hoc dixeris, ego enim te consolari & possum & volo. Vnde, & patri tuo spirituali renuntia, veram deuotionem in suipius ab-

*Deuotio vera
consistit in in-
tegritate manus Dei tam in prosperis, quā
differentia.*

negatione, in proprio contemptu, & in-
tegrata in manus Dei tam in prosperis, quā
differentia. aduersis resignatione confistere, ita ut
homo per amorem firmiter arcteq; Deo
seleviat, suamque voluntatem omnibus
in rebus cum illius voluntate con-
former. Ipsa hoc audiens, mire gauisa
est, & audita ad Patrem suum spiritua-
lem retulit. Qui ait, Hoc rei punctum
est, huic rei est oratio applicanda: in hoc
namque vera caritas & Dei amor, &
consequenter omnis profectus noster &
perfectio confisit.

Alia sancta à Deo ita instituta & edo-
cta fuit, vt orationem Dominicam reci-
tans, diutius & affectuofius insisteret in
illa petitione, *Fiat Domine, voluntas tua,*
sicut in celo & in terra.

*Refert Blo-
gus cap. II.
Monit spirit.
Luc. 22.42.*

*365. volun-
tati Dei se
obtulit S.
Gertrudis.*

*In prosperita-
te Deus nobī
in aduersitate
nos Deo ser-
uumus.*

De sancta virginе Gertrude scribitur,
eam à Deo inspiratam, tercenties, sex-
agesies & quinies verba illa Christi, *Non
mea, Domine, voluntas fiat, sed tua, reperi-
tisse;* & intellexisse, hoc Deo quam gra-
tissimum fuisse. Hæc ergo exempla ipsi
imitemur, huic rei orationem nostram
applicemus, & huic exercitio quam ma-
xime insistamus.

Vt vero melius majorique cum fructu
id faciatus, duo notanda & præsuppon-
nenda sunt. Primum, exercitio hoc po-
tissimum in tempore aduersitatis opus
esse, quando nimis difficultia & carni
nostræ contraria nobis offeruntur: tali-
bus enim in occasionibus virtute magis
opus habemus, & melius tunc appetet
quo quisque in Deum amore sit. Quem-
admodum Rex pacis tempore ostendit,
quo in milites suos sit affectu, dum variis
eos donariis & beneficiis afficit; milites
vero belli tempore declarant, quam il-
lum diligent & astinent, dum pro illius
capite & pugnant & mortem appetunt:
ita cœli Rex tempore consolationis &
fauoris demonstrat, quo nos amore

complectatur, nos vero quo in eum amo-
referamur, tempore nubilo, & tribula-
tionibus potius, quam prosperitus &
consolationis.

Vnde bene R. P. N. Auila, gratias
Deo agere tempore consolationis, esse
ait omnium, at tempore tribulationis &
aduersitatis, non nisi bonorum & peccata-
torum, atque hoc suauissimam & gra-
tissimam in auribus Dei esse harmoniam.
Plus valet, inquit unum in aduersi-
tatis, *Deo gratias,*, & *Benedictus Deo,*
quam sex mille gratiarū actiones, & be-
nedictiones tempore prosperitus pro-
latæ.

Inde etiam est, quod sacra Scriptura
iustos ait esse ceu *gemma* carbuntuli *ec-*
in ornamento auri. Nam sicut hæc
nocte magis quam interdiu collucet &
fulget: ita iustus & verus Dei seruus ma-
gis in tribulationum & laborum tene-
bris luet, resplendet, suique fulgore
exerit, quam in die prosperitatis.

Vnde etiam hoc nomine in S. Scrip-
tura pius senex Tobias deprædicavit;
nimis quod, cum, permittente Do-
mino, post multas alias ærumnas, tan-
dem etiam oculorum lumen amisisset,
non propterea contra Dominum mu-
murari, factus tristior, vel a fidelitate &
obedientia priore ne latum quidem in-
guem recesserit, sed immobilis, constans
& integer permanerit, omnibus vita-
sue diebus non minus immixtam exi-
ratem, quam ob habitum alias visum
Deo datori omnium gratias agens. Si-
cut & S. Iobum suis in ærumnis & milie-
riis fecisse legimus.

Hoc iustum est, inquit Augustinus,
imitari studere, vt in cunctis idem lo-
mus, & tam in prosperis, quam in aduersi-
tatis, eandem alacritatem & constantiam
preferamus. *Sicut manus, que eadem lo-*
pugnum constringitur: ita seruus Dei in
interiori anima sue semper idem manet
oportet, et si exterius & delicitis angusti-
ri & dolere videatur.

Gentile

Gentilis Socrates vno semper eodem que vultu fertur fuisse in omnibus qui illi acciderent casibus, qualescumq; de-
mum illi essent. Vnde hoc illi dat Cicero
elogium, *Nec hilariorem quisquam, nec
tristiorum Socratem vidit: equalis fuit in
tanta inqualitate fortuna & figura ad exere-
sum vita. Mirum ergo non erit, aut mul-
tum, si nos Christiani, ac Religiosi eo
pertingere studeamus, quo gentilis ille
Philosophus pertinet.*

Notandum deinde est, non satis esse, vt in generali hanc cum Dei voluntate conformitatem habeamus: propterea quod difficile non sit, hanc ita generali habere. *Quis nostrum enim non dicat, velle se ut Dei voluntas in omnibus fiat? Omnes quippe, tam mali, quam boni, quotidie in oratione sua Dominica dicunt, Fiat voluntas tua, Domine, si-
cut in celo & in terra.* Quid amplius re-
quiritur; nimur ad particularia est de-
scendendum, ad ea inquam, quæ plus nobis facere negotii, si nobis offer-
tentur, videntur. Nec ante quietem camus oportet, quam omnes has difficultates superemus ac transcendamus, vt nul-
la omnino quæ vim faciat, superfis; & do-
nec nulla amplius res sit, quæ ab aliquo nobis queat proponi, ad nos in omnibus cum Dei voluntate vniendos & confor-
mandos, sed vt, quæcunque demum no-
bis offerri queat, animose ei nos obijca-
mus.

Imo ne hoc quidem satis nobis esse debet, sed semper ulterius nobis est pro-
grediendum, nec ante fistendum, quam visceralem quandam & intimam volup-
tatem ac delectationem sentiamus in eo,
quod Dei voluntas in nobis, tametsi per labores, dolores, & vilipendia, adim-
pleteur atque hic tertius est conformi-
tatis gradus. Nam etiam in hoc diuersi sunt gradus, & unus alio eminentior &
perfectior: qui omnes ad tres præcipuos reduci possunt, quemadmodum & tres patientiae gradus a sanctis Doctoribus traduntur. Primus est quando quis ca-
ro Rodriguez exercit, pars 1.

suis dolorem & amaritudinem includen- *Tres gradus*
tes adeo non desiderat & amat, vt eriam *Indifferentia*,
abhorreat & fugiat; eos nihilominus to-
lerare mauult, quam, quo illos fugiat, *Præcepta*
quid cum peccato coniunctum commit-
tere. Hic infinitus est gradus, & qui etiam *tenter ferre*,
præceptum inuoluit. Adeo vt, et si ali-
quem casus euientes dolorem, amari-
tudinem, & tristitiam homini adferant,
& is dum æger est, querulus ingemiscat,
præ dolorum vehementia in clamores
inconditos prorumpat, imo etiam ob-
parentum suorum mortem plangat;
hanc nihilominus cum Dei voluntate
conformitatem concordiamque habere
queat.

Secundus gradus est, quando quis, esto
mala euientia non desideret, nec eli- *Confitit li-*
gat, postquam tamquam euenerunt, li. *benter ferre*,
benter & gratauerit ea admittit ac tol-
erat, quod ea Dei voluntas sit ac benepla-
citum, vt hoc gradus priori amplius
habeat, quod hominem etiam propter
Deum erga pœnam aliquatenus affici,
illumque eam amare faciat; & quod eam
ferre velit, non tantum eo quodiam præ-
cepto & necessario ferre tenetur, verum
etiam quod illius tolerantia Deo gratior
est. *Differentia* *utriusque*
Primus gradus mala tolerat cum pa-
cientia; secundus hic facit, vt etiam gradus.
prompte & facilis negotio proferan-
tur.

Terius demum est, quando Dei ser- *3.*
uus, ex ingenti, quo erga Dominum fer- *Perfectionis*
tur, amore pœnas & mala ab ipso immis- *desiderare &*
sa, non solum patienter ac libenter fert *gaudere*.
& amittit, verum etiam desiderat, & sum-
mopere iis gaudet, quod illa Dei suisit
voluntas. Sicut de Apostolis ait S. Lu-
cas: *Ibant gaudentes, publice iam flagellis Att. 5. 45.*
caesi, à conspectu concilii, quoniam digni ha-
biti sunt pro nomine Iesu consumeliam pati:
Et Apostolus Paulus de se aiebat: *Reple- 2. Cor. 7. 4.*
tus sum consolatione, superabundo gaudio
in omni tribulatione nostra, vinculis & ad-
uersitatibus. Arque hoc nomine ipse
Hebreos in Epistola ad eos missa, dilan-
dit, dicens, *Et rapinam honorum vestro- Heb. 10. 34.*
rum cum gaudio suscepistiis, cognoscentes vos
Oo habere

habere meliorem & manentem substan-
tiam.

Huc itaque nos vt adiuuante Dei gra-
tia, perueniamus, etiam atq; etiam con-
niti debemus, vt scilicet, cum gaudio &
alacritate, omnes quæ nobis accident,
tribulationes & aduersitates suscipi-
mus: ad quod nos etiam Apostolus Iaco-
bus in sua Canonica cohortatur, dicens:

*Voluntas Dei
condimentum
aduersitatis.*

*Lib. 7. Mo-
ral. c. 7.*

*Voluntas Dei
cordis re-
quies.*

*Indifferentia
amplissimum
conclave.*

*Omne gaudium existimat fratres, cum in
tentationes varias incidet. Voluntas
quippe ac beneplacitum Dei tam pretio-
sum & dulce esse debet, vt quidquid ama-
ritudinis nobis acciderint, hoc condimen-
to condiamus: atque adeo omnes
huius mundi labores & amaritudines
ideo fieri nobis dulces & sapidæ debent,
quod illa sit Dei voluntas ac beneplaci-
tum. Et hoc sibi vult S. Gregorius, sic in
Moralibus suis scribens: Si mens in Deum
forti intentione, dirigitur, quidquid sibi in
hac vita amarum sit, dulce estimat; omne
quod affligit, requiem putat; transire & per
mortem appetit, ut obtinere plenius vitam
possit.*

S. Catharina Senensis in Dialogo,
quem de consummata Christiani homini-
nis perfectione scripsit, inter alia, quæ à
dulcissimo sposo suo Christo didicit,
non postremum fuisse ait hoc quod se-
quitur: debere videlicet hominem quad-
dam velut conclave in corde suo exstrei-
re, idq; forti fornicæ, diuina inquam vo-
luntate, compaginatum, in quo se in si-
lentio recludat, & perpetuo commore-
tur, ab eo nec oculos, nec pedes, nec ma-
nus inquam remouens, sed semper re-
collectus in eo manens, non secus atque
apis in alueario suo, aut margaritum suo
in conchyli. Nam etsi conclave hoc ini-
tio illi angustum videretur, postea tamen
quam amplissimum id illi appariturum,
& ipsum eodem non egrediendo, per æ-
terna cœli habitacula ambulaturum, &
quam breuissimo tempore consecutu-
rum, quod extra ipsum ne multis qui-
dem annis haberri potest. Hoc consilium
ipsi sequamur, hoc continuum nostrum
sit exercitium, dicendo: Dilectus meus

mihi, & ego illi. Nam in his duobus ver-
bis duntaxat satis latet materia, in qua
nos toto vita tempore exerceamus; unde
etiam ea semper in ore & corde habe-
mus oportet.

CAPVT XIII.

*De indifferentia & conformitate
cum Dei voluntate, quam habet
Religiosus debet, ad in eam orbis
partem proficiscendum & habitan-
dum, ad quam à Superiori de-
stinabitur.*

VT vero maiorem ex hoc conformi-
tatis cum voluntate Dei exercitio
fructum capiamus, & opere exequamur
quæ ante dicta sunt, iam singillatim in
particulari primaria quædam capita du-
cendum, in quibus nos oportet exer-
ceamus; inde ad alia generalia, quæ ad
omnes in genere pertineant descendi-
tur. Ordierunt hic ergo ab aliquibus rebus
particularibus, quæ in Constitutionibus
nostris præscribuntur: in his namque
præcipue suam Religiosos virutem &
Religionem patefacere par est. Hanc
vero quisque doctrinam ad alia simili-
quæ in sao Ordine & statu sunt, applica-
re poterit.

B. P. N. in septima Constitutionum
suarum parte, de Missionibus, que sunt
vnnum de primariis Instituti nostri capi-
bus, agens, Societatis nostra hominibus
perinde esse debere ait, in quam orbis re-
gionem à superiori mittantur, vt vel in
eam ad tempus proficiscantur vel sedem
stabilem figant, tam inter fideles quam
infideles, tam in Indiam ad barbaros,
quam ad hæreticos. Ad quam indife-
rentiam professi quanto solenni speciali
obedientiæ voto se summo Pontifici ob-
stringunt, ituros se scilicet promptissime
& libenter, fine tergiueratione &
excusatione ylla, in quamcumque eos
mundi.